

SWITCH

JIJ

NAAR DE BOUW & INFRA?

Denk jij na over een switch naar de bouw en infra? Een goed plan. Door over te stappen bouw je mee aan de toekomst van Nederland en die van jezelf. En voor iedereen is er wel een baan die past. Met jouw achtergrond en ervaring breng je nieuwe ideeën en inzichten mee en ben je een waardevolle toevoeging voor de sector.

Lees in deze brochure meer over hoe dat werkt, switchen. Je vindt info over de sector, de beroepen en de arbeidsvoorwaarden. We wijzen je ook de weg naar de opleidingen die je nodig hebt. En wil je weten hoe anderen de switch maakten? Ook daarvan hebben we voorbeelden voor je op een rijtje gezet.

WAAROM WERKEN IN DE BOUW EN INFRA?

Wat gebeurt er zoal in de bouw en infra? Dankzij de mensen die in de sector werken hebben wij huizen om in te wonen, kantoren om in te werken en gebouwen om in samen te komen. Ook ligt er dankzij hen de infrastructuur voor wegen en bruggen, en kunnen wij gebruik maken van zaken als wifi en riolering.

VERDUURZAMING, DIGITALISERING: VERANDERINGEN IN DE SECTOR

De manier van bouwen verandert de laatste decennia snel. De energietransitie zorgt ervoor dat we groener en duurzamer willen bouwen. En we innoveren, waar mogelijk. Dit zie je terug in alle fases van de bouw: van ontwerpfase en calculatie tot aan de uitvoering van het project. En de bouw wordt ook digitaler. Denk aan ontwikkelingen als artificial intelligence, 3D-printen, modulair bouwen en augmented reality.

De behoefte aan extra mensen in de sector groeit ondertussen. Er zijn bijvoorbeeld vakkrachten nodig om te voldoen aan de vraag naar woningen of het plaatsen van zonnepanelen. Daarnaast zijn meer mensen nodig die zich bezighouden met het verder verduurzamen van gebouwen (bijvoorbeeld door daken te isoleren) en het verbeteren van bereikbaarheid.

KANTOORDIER OF BUITENMENS: ER IS WERK VOOR JE

Aan al die ontwikkelingen kun jij een steentje bijdragen. Of je nu kantoordier of buitenmens bent. Of je nu handig bent met je handen, goed met computers of op zoek bent naar een baan waarin je je creativiteit kwijt kunt. Wat je talent ook is, je werkt altijd mee aan tastbare resultaten.

Maak jij de switch naar de bouw en infra? Je kunt je in deze sector blijven ontwikkelen. En tot 2025 zijn er tenminste 60.000 nieuwe mensen nodig: werk genoeg dus. Niet alleen op de bouwplaats, maar zeker ook op kantoor, de zogeheten UTA-medewerkers (Uitvoerend, Technisch, Administratief).

OVERWEEG JE DE OVERSTAP?

We helpen je graag om de switch te maken. Verderop in deze brochure vertellen we meer over hoe we je begeleiden. Wil je liever nu al je vragen stellen?

Neem meteen contact op met een adviseur in jouw regio.

WERKVELDEN

DE SECTOR BESTAAT UIT EEN AANTAL WERKVELDEN:

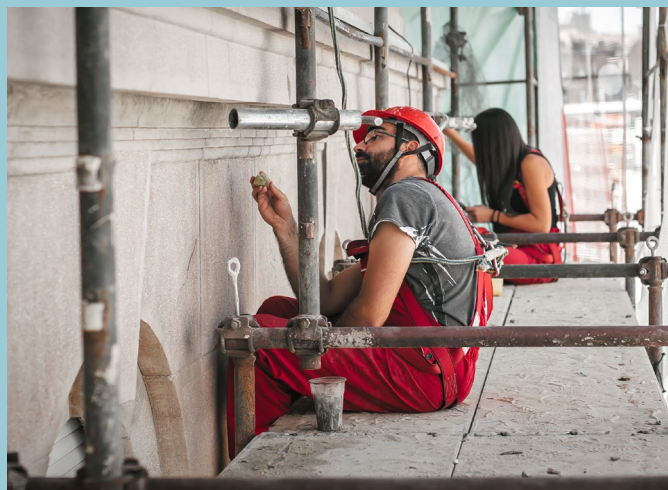
Burgerlijke en utiliteitsbouw (B&U, ook wel bouw genoemd): het bouwen en onderhouden van woningen, kantoren etc.

Grond-, weg- en waterbouw (GWW, ook wel infra of civiele techniek genoemd): het bouwen en onderhouden van wegen, bruggen, tunnels, etc. Vaak zijn overheidsinstanties de belangrijkste opdrachtgevers voor bedrijven in de GWW.

Andere, gespecialiseerde bedrijven Van installatiebedrijven voor verwarming en gas-, water- en loodgieterswerk tot afbouwbedrijven, zoals schilders en stukadoors. Maar denk ook aan specialisaties zoals heiwerk, betonstaalvlechten etc.

Het grootste deel van de bedrijven in de bouw valt onder het midden- en kleinbedrijf (mkb). Daarnaast zijn er grote concerns. De meeste bouwbedrijven zijn regionaal actief, maar er zijn ook bouwbedrijven die heel Nederland doorreizen voor opdrachten, of in het buitenland aan de slag gaan. De laatste categorie zijn vaak bedrijven met een specifieke specialisatie.

WERKNEMERS

De bouw telt meer dan 237.000 werknemers, waarvan 10% vrouw. Er waren in 2022 meer dan 26.000 vacatures. Daarnaast zijn er ook meer dan 100.000 mensen aan het werk als zzp'er in de sector.

KANTOORPERSONEEL EN BOUWPLAATSMEDEWERKERS

In de bouw zijn twee soorten werknemers. Bouwplaatspersoneel kennen we allemaal, die werken als timmerman, hijskraanmachinist, metselaar of monteur. Maar op de bouwplaats werken ook mensen in minder bekende beroepen zoals betonrestaurateur en grondwerker.

De tweede categorie zijn de kantoormedewerkers in de bouw en infra, het zogenaamde UTA-personeel, met functies als projectleider, uitvoerder, calculator,

BIM-modelleur, of receptionist of directeur. Dit zijn de mensen die weinig of nooit op een bouwplaats komen, maar wel bijzonder belangrijke dingen doen binnen de sector.

De laatste jaren is er steeds meer UTA-personeel werkzaam in de bouw. In 2002 bestond het aandeel UTA-personeel uit ongeveer een kwart. Inmiddels is dat gestegen tot 40%.

EEN TRAJECT OP MAAT

Ben je overtuigd en wil je graag uitzoeken welke functie binnen de sector uiteindelijk geschikt is voor jou? Of weet je al welk beroep je wilt uitoefenen in de bouw en infra? We snappen dat overstappen naar een ander beroep spannend is. Daarom helpen we graag tijdens het oriëntatieproces. Omdat iedereen zijn eigen manier heeft om over te stappen, bieden we verschillende opties in plaats van een vast stappenplan. Op die manier kun je zelf kiezen wat bij jou past en helpen wij je om een succesvolle switch te maken. We kijken per persoon wat het beste werkt. Maatwerk dus.

STEL JE VRAGEN AAN DE PERSOONLIJK ADVISEUR

Je mag dus zelf kiezen, maar één stap is wel de eerste: neem eerst contact op met de persoonlijk adviseur. Dat is degene die je door het hele proces zal gaan loodsen. Met wie je kan sparren over het werken binnen deze mooie sector. En het is degene die je kan vertellen welke beroepen bij jou passen en wat je dan nodig hebt. Hij of zij helpt je ook uitzoeken welke (maatwerk) opleiding je kunt doen en welke financiering mogelijk is. Daarnaast heeft de persoonlijk adviseur de contacten bij de (leer) bedrijven en zoeken jullie samen naar de juiste klik tussen jou en een bedrijf.

Neem meteen contact op met een adviseur.

VANUIT HUIS BIJGEPRAAT: DE ONLINE INFORMATIEBIJEENKOMST

Een oriëntatie-optie is de online informatiebijeenkomst, elke derde dinsdag van de maand. Je krijgt dan in een uur meer informatie over de ontwikkelingen in de bouw, infra en techniek. Je hoort van begeleiders over de overstapmogelijkheden.

Ook vertelt een switcher over zijn of haar ervaringen in de praktijk. Allemaal te volgen vanaf je eigen bank. Kijk in de [evenementenkalender](#) wanneer

de volgende bijeenkomst

gepland staat en meld je gelijk aan.

KENNISMAKEN: MEELOPEN OF 'EEN BAKKIE DOEN'

Kijk eens hoe het gaat in de praktijk. Maak kennis met een bouwbedrijf: hoe ziet een dag van iemand in de bouw eruit, wat vinden ze leuk, waar lopen ze tegenaan? Zo'n gesprek geeft je een realistisch beeld van het werk. Bedrijven maken graag kennis met geïnteresseerde kandidaten. Het voordeel is dat je de sfeer kan proeven en in contact met je toekomstige collega's komt. De persoonlijk adviseur helpt je contact te maken met een bedrijf. Wie weet loop jij binnenkort een dagje mee op de werkplaats.

VIND JE STERKE PUNTEN: DE LOOPBAANCOACH

Wat zijn je sterke punten? Wat vind je leuk om te doen? En waar wil je over een paar jaar staan? Als je dit nog niet goed weet is een loopbaancoach degene die met jou hierover in gesprek gaat. Op basis van een paar gesprekken geeft hij of zij je een ontwikkeladvies. Zo ontdek je welke mogelijkheden je binnen de bouw en infra hebt. Je persoonlijk adviseur kan helpen het loopbaancoachtraject op te zetten.

DE PASKAMER: MATCH JE VAARDIGHEDEN OP EEN BEROEP

Met een account in de Paskamer kun je je vaardigheden op een rij zetten en bekijken welke functie het beste bij je past. Je ontdekt welke van je competenties (of skills) matchen bij welke functies in de bouw en infra.

Ga naar de Paskamer en bekijk welke functie bij je past.

VEELGESTELDE VRAGEN

1. WELKE BEROEPEN ZIJN ER?

Er zijn legio beroepen binnen de sector bouw, infra en techniek. De keuze is groot. Denk aan timmerman, zonnepanelenmonteur, technisch tekenaar, calculator. We hebben er een aantal voor je uitgelicht in [onze beroepenbrochure](#). We vertellen je ook meer over de bouwfasen en welk beroep belangrijk is voor welke fase.

[Download de beroepenbrochure](#)

Voor een uitgebreider beroepenoverzicht kijk je op de [beroepenpagina](#) op de campagnesite [Jijgaathetmaken.nl](#). Daar vind je een beschrijving, links naar opleidingen en een salarisindicatie. (Dit deel van de site is gericht op jongeren, maar de informatie is ook voor overstappers relevant.)

2. WAT GA IK VERDIENEN?

Misschien moet je eerst je baan opzeggen om over te kunnen stappen. Dat kan onzeker zijn. Gelukkig zijn er veel banen binnen de bouw en infra waar je snel (of meteen) betaald krijgt. Hoeveel dat is, hangt af van de functie. Op de [Jijgaathetmaken-beroepenpagina](#) kun je doorklikken naar het beroep van jouw keuze; daar staat ook wat je minimaal en maximaal kunt verdienen.

3. HOE ERVAREN ANDEREN DE OVERSTAP?

Het maakt eigenlijk niet uit waar je eerst werkte: een overstap naar de bouw, infra of techniek is interessant voor mensen uit allerlei sectoren, bijvoorbeeld de horeca, de ICT of de olie- en gasindustrie. Anderen maakten de switch al.

Het is fijn om te zien of te lezen hoe zij dit gedaan hebben en wat ze ervan vinden. Ervaringen en succesverhalen zijn nu eenmaal ontzettend leerzaam. Op de gratis online infobijeenkomsten vertelt een switcher meer.

Kun je daar niet op wachten? We hebben ervaringen verzameld op [Bouweninfravakkrachten.nl/switchers](#)

In het tv-programma 'Je gaat het maken' gingen verschillende mensen op zoek naar hun klik met de bouw en infra. Wat werkt voor hen, wat is lastig? En welke hulpmiddelen zijn er om in te stromen? De afleveringen zijn terug te kijken op [YouTube](#).

En kijk zeker even naar de filmpjes van Max, Hisce en Erlinde hieronder:

ERLINDE ANDEWEG

Een overstap naar de bouw en infra als grafisch vormgever is helemaal zo gek nog niet. Erlinde kwam erachter in seizoen 1 van Je gaat het maken op RTL4. We kijken hoe het met haar gaat. [Bekijk filmpje](#)

HISKE PLEMP

Hoe weet je of de bouw of infra iets voor jou is? Hisce ontdekte het in het tweede seizoen van Je gaat het maken op RTL4. Zij won een opleidingstraject tot werkvoorbereider. In deze video zie je hoe zij het er nu vanaf brengt. [Bekijk filmpje](#)

MAX FALTER

Max won tijdens het eerste seizoen van Je gaat het maken een opleidingstraject tot elektromonteur. Nu is hij nog steeds enthousiast over de bouw en infra. Deze video laat zien hoe het met Max gaat en wat hij in de afgelopen jaren binnen de bouw en infra bereikt heeft. [Bekijk filmpje](#)

4. HEB IK EEN OPLEIDING NODIG?

Wil je switchen naar de bouw en infra dan is het meestal nodig en handig om een (korte) opleiding of cursus te volgen.

BASIS BOUWKUNDE

De module *Basis Bouwkunde* bijvoorbeeld is een mooie introductie voor het beroep van calculator, werkvoorbereider, projectleider of uitvoerder. Dit is een modulaire opleiding, waarbij je kan proeven hoe het is om in de bouw te werken.

WERKEN EN LEREN TEGELIJK

Maar misschien zoek je dat niet, en wil je liever een volledige opleiding doen door te werken en leren tegelijk. Dat kan op mbo- en op hbo-niveau. Na een vmbo-opleiding kun je kiezen voor een BBL-opleiding (Beroepsbegeleidende Leerweg), waar je 4 dagen per week werkt bij een leerwerkbedrijf. Na het mbo, havo of vwo kies je voor een duale opleiding. Dan kun je denken aan bouwkunde of civiele techniek. Dan werk je 3 tot 4 dagen per week. Welke van die opties je ook kiest: bij werken en leren hoef je dus maar 1 of 2 dagen per week naar school, en verdien je meteen een salaris.

VCA BASIS

De VCA Basis is een veiligheidsdiploma op het gebied van veilig en gezond werken. Alle mensen die in een uitvoerend beroep werken, en regelmatig op de bouwplaats moeten zijn, hebben dit diploma nodig om te kunnen starten.

LEERLOOPBAANPADEN

Via opleidingsbedrijven kun je vaak ook terecht voor *leerloopbaanpaden*: dat zijn maatwerktrajecten waar de opleiding afgestemd wordt op wat jij nodig hebt om een specifiek beroep te kunnen beoefenen. Die zijn er voor bijvoorbeeld de beroepen timmerman, metselaar, tegelzetter of voeger.

OPLEIDINGEN OP EEN RIJ

We hadden graag alle opleidingen en trainingen voor je op een rij gezet. Omdat het aanbod wijzigt en behoorlijk groot is, is dat echter niet mogelijk.

Het is goed om dit verder met je persoonlijk adviseur door te spreken. Hij of zij is op de hoogte van welke opleidingen er in de regio zijn en wat de kosten daarvan zouden worden.

We kunnen je al wel verwijzen naar meer informatie:

VOOR ORIËNTEERDERS

Bouweninfravakkrachten.nl

VOOR ALS JE AL WEET WELK BEROEP HET WORDT

Jijgaathetmaken.nl

Kies vervolgens je beroep. Op de pagina van dit beroep staat welke opleiding je nodig hebt. (Dit deel van de site is gericht op jongeren, maar de informatie is ook voor overstappers relevant.)

Goed om te weten: als je nog geen technische (voor) opleiding of ervaring hebt, dan gelden er mogelijk instroomeisen. Deze eisen en toelatingmogelijkheden vind je terug op de opleidingssites.

5. HELPEN JULLIE BIJ HET BEKOSTIGEN VAN EEN OPLEIDING?

Weet je al wat je wilt en heb je daarvoor een opleiding nodig? Wil je overstappen naar een functie waar veel behoefte aan is, een zogenaamd kansberoep? Mocht het financieel lastig worden om die opleiding te bekostigen, bespreek dit dan met je persoonlijk adviseur. Wellicht zijn er mogelijkheden (subsidies of uitkeringen) om je financieel te ondersteunen.

ARBEIDSVOORWAARDEN EN PENSIOEN

In de bouw maken we dus onderscheid tussen bouwplaats- en UTA-werknemers. Voor deze twee categorieën zijn verschillende afspraken en salaristabellen. Zo worden bouwplaatsmedewerkers vaak per 4 weken betaald, en kantoormedewerkers per maand. Bekijk voor meer informatie en bedragen de *CAO in de bouw en infra*.

PENSIOEN

Werknemers nemen ook (verplicht) deel aan deze pensioenregeling. De werkgever betaalt de helft van de premie. De pensioenregeling voor UTA-werknemers bestaat uit een middelloonregeling, een aanvullingsregeling 55- en een

arbeidsongeschiktheidspensioenregeling. Wat dat precies is [kun je hier lezen](#).

Werkgevers zijn verplicht aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid (bpfBOUW). Meer informatie vind je in de *CAO in de bouw en infra* en op de site van *BpfBouw*, het pensioenfonds voor de bouw.

Wil je overstappen naar de bouw en infra? Neem contact op met de persoonlijk adviseur in jouw regio.

Jijgaathetmaken.nl/contact